

KORRALDUS

24.09.2026 nr DM-133050-34

Paali liivakarjääri keskkonnaloa nr L.MK/320812 muutmine

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat, võttes aluseks maapõueseaduse § 48, keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 41 lõike 1 punkti 4, haldusmenetluse seaduse § 53 lõike 2 punkti 3, § 61 lõike 1 ning tuginedes ettevõtte Osaühing AKRON taotlusele T-KL/1029723-6 ja Kambja Vallavolikogu 20.05.2026 otsusele nr 28 **otsustab Keskkonnaamet:**

1.1. Pikendada ettevõtte Osaühing AKRON (registrikood 10520462) tähtajalise keskkonnaloa nr L.MK/320812 kehtivusaega 15 aasta võrra ehk kuni 02.09.2041 aadressil Tartu maakonnas, Kambja vallas, Paali külas Osaühingule AKRON kuuluval kinnistul Peetri karjäär (tunnus: 28203:006:0254) Paali liivamaardlas Paali liivakarjääri mäeeraldisel maavara kaevandamiseks.

1.2. Määrata keskkonnaloale nr L.MK/320812 kõrvaltingimused lähtuvalt käesoleva korralduse punktis 3.4. "Kõrvaltingimuste seadmine" toodust.

1.3. Korraldus jõustub selle teatavaks tegemisest ettevõttele Osaühing AKRON.

1.4. Avalikustada Osaühing AKRON kaevandamisloa nr L.MK/320812 muutmine ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

Keskkonnaluba nr L.MK/320812 on kättesaadav keskkonnaotsuste infosüsteemis <https://kotkas.envir.ee/>.

2. ASJAOLUD

2.1. Keskkonnaloa taotluse läbivaatamine

2.1.1. Osaühing AKRON (registrikood 10520462, aadress Vana-Narva mnt 26, Maardu linn, Harju maakond, Eesti) esitas 29.07.2025 Keskkonnaametile Paali liivakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa (edaspidi ka *kaevandamisluba*) L.MK/320812 muutmise taotluse (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 29.07.2025 dokumendina nr DM-133050-1). Nõuetekohane taotlus esitati 18.03.2026 (DM-133050-17).

Kaevandamisloa L.MK/320812 (kehtivusaeg 02.09.2011-02.09.2026) alusel on õigus kaevandada taotlejal Paali liivakarjääris täiteliiva. Vastavalt kehtiva keskkonnaloa kõrvaltingimuste punktile 7 on kaevandamise alustamise eelduseks väljaveotee asukoha ja maanteega ristumiskoha valiku detailplaneeringu kehtestamine. Detailplaneeringu kehtestamise menetlus on viibinud kohtuvaidluse tõttu ning seetõttu ei ole Paali liivakarjääris veel maavara kaevandamisega alustatud. Osaühing AKRON tegeleb jätkuvalt väljaveotee lahenduse leidmisega, et alustada kaevandamisega, ning Transpordiametiga on kooskõlastamisel Paalimäe tee kasutamine väljaveoteena.

Osaühing AKRON taotleb Paali liivakarjääri kaevandamisloa L.MK/320812 kehtivuse aja pikendamist 15 aasta võrra ning loa andmete muutmist vastavalt taotlusele.

Paali liivakarjääri mäeeraldise teenindusmaa kehtiva loa alusel on pindala on 11,59 ha, sh mäeeraldise pindala 8,87 ha. Mäeeraldis hõlmab Paali liivamaardla täiteliiva aktiivse tarbevaru plokke 1 ja 2 osaliselt.

Taotlusega on korrigeeritud olemasoleva mäeeraldise ja teenindusmaa ruumikujud vastavaks kehtivatele katastriüksuste piiridele ja kitsendustele. Taotletava mäeeraldise pindala on 8,73 ha ja teenindusmaa pindala on 9,01 ha. Mäeeraldis hõlmab Paali liivamaardla täiteliiva aktiivse tarbevaru plokke 1 ja 2 osaliselt - varuplokkidest on välja jäetud katastriüksuste Einalo (tunnus: 28201:001:0286) ja Väike-Paali (tunnus: 28203:006:0266) elamutele lähemal kui 100 meetrit paiknev ala.

Kaevandamisloa muutmise taotluse kohaselt on mäeeraldise aktiivne tarbevaru seisuga 31.12.2025 täiteliival (plokk 1 ja 2) 692 tuh m³ ning kaevandatava varu koguseks 620 tuh m³. Maavara kaevandamise keskmiseks aastamääraks taotletakse 45 tuh m³. Katendi kogus 72 tuh m³ sh muld 27 tuh m³. Maavara kasutusalaadeks on ehitus ja teedehitus. Korrastamise suunaks on maatulundusmaa, rohumaa.

Antavale kaevandamisloale kantakse mäeeraldisega seotud (seisuga 30.06.2026) täiteliiva aktiivse tarbevaru koguseks 692 tuh m³ ning kaevandatava varu koguseks 620 tuh m³.

2.1.2. Keskkonnaamet kontrollis ettevõtte esitatud taotlusmaterjalide vastavust maapõueseaduses (*MaaPS*), keskkonnaseadustiku üldosa seaduses (*KeÜS*), keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduses (*KeHJS*), keskkonnaministri 23.10.2019 määruses nr 56 „Keskkonnaloa taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnaloa taotluse ja loa andmekoosseis“ sätestatud nõuetele ning pidas andmeid piisavaks taotluse menetlemiseks.

Riigilõiv 497,50 eurot 18.02.2026 riigilõivuseaduse § 136² lg 1 p 4 ja lg 2 kohaselt (redaktsioon jõustus 18.07.2025).

Kaevandamisloa muutmise taotlust on kontrollinud maavarade registri vastutav töötleja Eesti Geoloogiateenistus (12.08.2025 nr 13-1/25-1308, 07.11.2025 nr 13-1/25-1780 ja 25.02.2026 nr

13-1/26-325), kes palus parandada seletuskirja, varusid graafilisi lisasid (DM-133050-2, DM-133050-7 ja DM-133050-15).

Nõuetekohane taotlus esitati 18.03.2026 (DM-133050-17).

Teenindusmaa külgneb eraomandis katastriüksustega idapiiril Einalo (tunnus: 28201:001:0286; sihtotstarve: maatulundusmaa 100%) ja Liivaaugu (tunnus: 28201:001:0287; sihtotstarve: maatulundusmaa 100%) ja lõunapiiril Metsaääre (tunnus: 28301:001:0424; sihtotstarve: maatulundusmaa 100%) ning läänepiiril Nõlvaku (tunnus: 28301:001:0425; sihtotstarve: maatulundusmaa 100%) ja Peetri (tunnus: 28301:001:0426; sihtotstarve: maatulundusmaa 100%). Teenindusmaast põhja suunas jätkub katastriüksus Peetri karjäär.

Lähimad elamud teenindusmaale on põhja pool katastriüksusel Paikmäe (tunnus: 28203:006:0047; sihtotstarve: tootmismaa 95%, elamumaa 5%) ja kirde pool katastriüksusel Väike-Paali (tunnus: 28203:006:0266; sihtotstarve: elamumaa 100%) ning ida pool katastriüksusel Einalo (tunnus: 28201:001:0286; sihtotstarve: maatulundusmaa 100%). Loetletud elamute kaugus teenindusmaast on üle 100 m (taotluse lisa 2) ning seetõttu ei ole vaja taotlusele lisada MaaPS §50 lg10 kohast kinnistu omaniku nõusolekut.

Katastriüksuse Paikmäe õuema on mäeeraldise piirist minimaalselt ~46 m kaugusel põhja pool. Katastriüksuse Väike-Paali piir on mäeeraldise piirist minimaalselt ~27 m kaugusel põhja pool. Katastriüksuse Einalo (tunnus: 28201:001:0286) õuema on mäeeraldise piirist minimaalselt ~88 m kaugusel ida pool. Katastriüksuse Matsi (tunnus: 28203:006:0545; sihtotstarve: maatulundusmaa 100%) õuema on mäeeraldise piirist minimaalselt ~210 m kaugusel lõuna pool.

Paali liivakarjäär kattub enamuses pindalast maaparandussüsteemiga Raanitsa (vid 2104540010030002) ja väikeses osas maaparandussüsteemiga Paali I (vid 2104540010030001). Geoloogilise uuringu ajal kooskõlastas Põllumajandusameti Tartu keskus 29. juuni 2010. a otsusega nr 14-1.12/569 Peetri kinnistu (käesoleval ajal Peetri karjäär) maakasutuse kasutusotstarbe muutuse Raanitsa maaparandusehitiste (ehitis nr. 002. süsteemi kood 2104540010030) maa-alal tingimusteta.

Teenindusmaa piirist ~83 m loode pool on Paali I maaparandussüsteemi eesvool kuni 10 km² (vid 21045400100300012M) ja teenindusmaa piirist ~182 m lõuna pool on Raanitsa maaparandussüsteemi kollektoreesvool valgalaga kuni 10 km² (21045400100300023M).

Lähim elektriõhuliin on teenindusmaa kirdenurgast ~80 m kirde pool.

Teenindusmaast 100 kuni 275 m kaugusel kirde pool on puurkaevud PRK0054250, PRK0063374, PRK0073019 ja PRK0006906 (sügavused vahemikus 48 m kuni 130 m). E-ehituse platvormi andmetel on karjäärist põhja pool Väike-Paali (katastritunnus: 28203:006:0266) kinnistul veevarustuse liik lokaalne, puurkaev.

E-ehituse platvormi andmetel on karjäärist põhja pool Suure-Paali (katastritunnus: 28203:006:0267) ja Tallekese (katastritunnus: 28203:006:0046) ning lõuna pool Matsi

(katastritunnus: 28203:006:0545) kinnistutel veevarustuse liik lokaalne.

EELIS (Eesti looduse infosüsteem), Keskkonnaagentuur andmetel (seisuga 16.02.2026. a) ei ole Paali liivakarjääri ümbruses vähemalt 2 km raadiuses ühtegi salvkaevu.

Teenindusmaast ~86 m kaugusel ida pool on kohalik avalikus kasutuses Paalimäe tee (nr 2820113).

Teenindusmaast ~275 m ida pool (ida pool Tallinna-Tartu-Võru-Luhamaa teed) on kinnismälestised Kivikalme (vid 12816) ja Kivikalme (vid 12817).

Lähiümbruses ei asu Natura 2000 linnu- ja loodusalasid ega looduskaitsealasid. Teenindusmaa kirdenurgast ~216 m kirde pool on III kategooria kaitsealuse liigi *Ciconia ciconia* (valgetoonekurg) elupaik (KLO9108256).

Mäeeraldis on avamata kuigi omab kehtivat kaevandamisluba.

2.2. Keskkonnaloa taotluse ning otsuse eelnõu avalikustamine ning menetlusosaliste teavitamine

Keskkonnaloa taotluse avalikustamine ja menetlusosaliste teavitamine

KeÜS § 47 lõike 2 kohaselt avaldatakse keskkonnaloa taotluse menetlusse võtmise kohta teade väljaandes Ametlikud Teadaanded ja kohalikus või maakondlikus ajalehes. Teate võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet jättis keskkonnaloa muutmise taotluse menetlusse võtmise teate avalikustamata kohalikus või maakondlikus ajalehes, kuna kavandatav tegevus on väikese mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on väike ning kavandatud tegevuse vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet võttis 19.03.2026 kirjaga nr DM-133050-18 Paali liivakarjääri kaevandamisloa muutmise taotluse menetlusse ja teavitas taotluse menetlusse võtmisest KeÜS § 46 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud isikuid. Keskkonnaloa muutmistaotlus on 19.03.2026 avalikustatud ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Taotluse menetlusse võtmise teade ning taotlus edastati 19.03.2026 kirjaga nr DM-133050-19 Kambja Vallavalitsusele.

Taotluse avalikustamise käigus Transpordiamet 24.03.2026 kirjaga nr 7.1-7/26/4701-2 teatas, et rajatava maavara väljaveotee asukoht on riigitee 2 km 198,7-199,1 (DM-133050-20).

Väljaveotee kasutamine eeldab Paalimäe tee ristmiku ümber ehitamist koos riigitee osa ümber ehitamisega. Transpordiamet annab teada, et on sõlminud Akron OÜ-ga ristumiskoha projekteerimise-ehitamise koostöölepingu nr 7.1-1/25/11409-3. Lepingu objektiks on ristumiskoha projekteerimise, ehitamise, omanikujärelevalve ja auditeerimiste tellimiste korraldamine, maade omandamine ning eeltoodud tegevuste rahastamine.

Transpordiamet nõustus Paali liivakarjääri keskkonnaloa taotlusega tingimusel, et

keskkonnaluba väljastatakse peale maavara väljaveotee nõuetekohast rajamist ja üleandmist Transpordiametile.

Kahjuks puudub Keskkonnaametil seaduslik alus kaevandamisloa kõrvaltingimuse seadmiseks väljaspoole mäeeraldist ja selle teenindusmaad. Kaevandamisluba on tähtajaline ja selle algust ei saa määrata peale vastava tingimuse täitmise algusest. Seega ei saa Keskkonnaamet seada kaevandamisloa kõrvaltingimuseks Transpordiameti esitatud tingimust, küll aga ei saa loa omaja alustada kaevandamistööde alustamist ilma väljaveotee ehitamist.

Kooskõlas MaaPS § 49 lõikega 6 edastas Keskkonnaamet Paali liivakarjääri keskkonnaloa muutmise taotluse 19.03.2026 kirjaga nr DM-133050-19 Kambja Vallavalitsusele.

Kambja Vallavolikogu 20.05.2026 otsusega nr 28 otsustas nõustuda Osäühing AKRON (registrikood 10520462) keskkonnaloa L.MK/320812 pikendamise ja Paali liivakarjääris järgmistel tingimustel:

1. Karjääri väljaveotee asukoht ja riigimaanteega ristumiskoht kooskõlastada Kambja Vallavalitsuse ja Transpordiametiga;
2. Enne kaevandamise algust tuleb lahendada kaevandustegevuseks kasutatavate teede rajamine, rekonstrueerimine ja kasutusõigus;
3. Kaevandustegevuseks kasutatavad juurdepääsuteed tuleb välja ehitada ja/või rekonstrueerida raskeveokite kandevõimele ja liikluskoormusele vastavaks enne kaevandamise algust;
4. Keskkonnaloa saamisel tuleb loa omajal korraldada ümbruskonna kaevude inventuur (kaevu asukoht, seisukord, sügavus, veetase) ja teostada veekvaliteedi ja -taseme seiret vähemalt üks kord aastas madalvee perioodil (juuli-september) järgmistel kinnistutel:
 - 4.1. Paikmäe (kü tunnus 28203:006:0047),
 - 4.2. Peetri (kü tunnus 28301:001:0426),
 - 4.3. Einalo (kü tunnus 28201:001:0286),
 - 4.4. Männiku (kü tunnus 28203:006:0607),
 - 4.5. Väike-Paali (kü tunnus 28203:006:0266),
 - 4.6. Laksi (kü tunnus 28301:001:1276),
 - 4.7. Mäe-Paali (kü tunnus 28301:001:2150),
 - 4.8. Mäepealse (kü tunnus 28203:006:0283);
5. Juhul kui kaevus alaneb veetase tarbimist mittevõimaldavale tasemele või vee kvaliteet halveneb, tuleb loa omanikul viivitamatult tellida täiendav eksperthinnang, milles tuleb selgitada, kas veetaseme või kvaliteedi muutus võib olla kaevandamisest tingitud. Eksperthinnangu koostaja peab omama hüdrogeoloogiliste tööde tegevusluba. Juhul kui eksperthinnangust selgub, et veetase või kvaliteet on muutunud kaevandamise tõttu, tuleb loa omajal tagada kinnistu ajutine veevarustus (näiteks tsitsern või veepaagid) nii ruttu kui võimalik, kuid mitte hiljem kui kolme (3) kalendripäeva jooksul. Ajutine lahendus tuleb tagada uue püsiva lahenduse leidmiseni. Uus püsiv lahendus (kaevu süvendamine või uus puurkaev) tuleb tagada esimesel võimalusel, kuid mitte hiljem kui 60 kalendripäeva jooksul. Veevarustuse lahendus peab olema püsiv ning samaväärne või parem varasemast veevarustusest.
6. Paali liivakarjääri lubatud tööaeg on E-R kell 8.00-17.00. Nädalavahetustel ja riiklikel

pühadel on kaevandamine ja väljavedu keelatud.

Keskkonnaamet 26.05.2026 kirjaga DM-133050-24 küsis taotleja arvamust Kambja Vallavolikogu esitatud tingimustele.

Ettevõtte Osaühing AKRON esitatud arvamused ja vastuväited

Osaühing AKRON 01.06.2026 kirjaga esitas oma seisukoha ja ettepanekud Kambja Vallavolikogu esitatud tingimustele.

Taotleja palus kaaluda järgmisi asjaolusid ning sõnastada loa kõrval-tingimused järgmiselt:

4. *Kaevude inventuur ja esimene veeseire (lähtetaseme fikseerimine) tuleb teostada **pärast väljaveotee kasutusõiguse seadustamist ning vähemalt 3 kuni 6 kuud enne tegeliku kaevandustegevuse algust** (kaevandamise alustamise teatise esitamist). Tegevuseta perioodil seirekohustus puudub.*

*Piiritleda iga-aastane seirekohustus (madalvee perioodil juulist septembrini) üksnes **kaevude veetaseme mõõtmisega** (mis fikseeritakse kohapeal) ning vee **organoleptiliste omaduste** (maitse, lõhn, värvus, hädusus) visuaalse ja sensoorse hindamisega.*

Osaühing AKRON kinnitas, et on valmis võtma täieliku vastutuse kaevudes vee tagamise eest, kui probleemid on tõendatult põhjustatud karjääri tegevusest, nagu näeb ette ka volikogu otsuse punkt 5. Juhul kui seire käigus või elanike tagasiside põhjal tuvastatakse veetaseme märkimisväärne alanemine või vee visuaalne halvenemine, tellitakse viivitamatult loas nõutud hüdrogeoloogiline eksperthinnang.

Keskkonnaloa muutmise otsuse eelnõu avalikustamine ja menetlusosaliste teavitamine

KeÜS § 47 lõige 6 sätestab, et kui sama paragrahvi lõikes 1 nimetatud taotluse menetlusse võtmise teates ei avaldatud keskkonnaloa taotluse ja selle kohta antava haldusakti eelnõu väljapaneku aega ja kohta või seisukoha ning küsimuste esitamise tähtaega ja adressaati, avaldatakse nende andmetega teade vastavalt käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 2¹ sätestatud nõuetele viivitamata pärast haldusakti eelnõu valmimist. KeÜS § 47 lõige 2 sätestab, et teate võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet jättis keskkonnaloa muutmise taotluse kohta antava haldusakti eelnõu teate kohalikus või maakondlikus ajalehes avalikustamata, kuna kavandatav tegevus on väikese mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on väike ning antud tegevuse vastu puudub piisav avalik huvi.

Kooskõlas MaaPS § 1 lg 3 ja 4, HMS §-dega 40, 48 ning 49 tegi Keskkonnaamet 17.08.2026 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded avalikkusele teatavaks kaevandamisloa muutmise korralduse eelnõu. Arvestades asjaolu, et avalikkusel peab olema HMS § 49 lg 2 kohaselt võimalus eelnõuga tutvuda vähemalt kaks nädalat, määras Keskkonnaamet eelnõudele

ettepanekute ja/või vastuväidete esitamise ajaks kaks nädalat eelnõu kätte saamisest arvates.

Eelnõude avalikustamise käigus Maa- ja Ruumiamet 24.08.2026 kirjaga nr 6.2-2/27647 (DM-133050-30) teatas, et tulenevalt asjaolust, et mäeeraldise alal asuvad drenid ja kollektorid, milledest sõltub naaberkinnistute drenaažisüsteemi toimimine, peab Maa- ja Ruumiameti maaparanduse osakond asjakohaseks lisada keskkonnaloa kõrvaltingimuseks maaparandussüsteemide toimivuse tagamise eesmärgil järgmises sõnastuses esitatu:

- Kaevandamistegevuse käigus tuleb tagada maaparandussüsteemi ehitise Raanitsa (maaparandussüsteemi/ehitise kood 2104540010030/002) toimivus ning säilitada selle kuivendufunktsioon kogu kaevandamistegevuse vältel. Kaevandamine ei tohi takistada ega kahjustada Liivaugu (katastritunnus 28201:001:0287) maaüksust teenindava drenaažitorustiku toimimist. Mäeeraldise teenindusmaale suubuvate drenide väljalasud tuleb vajaduse korral ümber või välja ehitada viisil, mis tagab maaparandussüsteemi katkematu toimimise. Juhul kui kaevandamistegevuse tagajärjel maaparandussüsteem või selle osad kahjustuvad või nende toimivus väheneb, tuleb loa omajal need omal kulul taastada või rekonstrueerida vastavalt toimivusele eelnenud olukorrale.

Keskkonnaamet peab antud kõrvaltingimust asjakohaseks ja lisab selle kaevandamisloa kõrvaltingimuseks.

Transpordiamet 28.08.2026 kirjaga nr 7.1-7/26/4701-6 nõustus keskkonnaloa nr L.MK/320812 pikendamisega viieteistkümneks aastaks ning täiendavad ettepanekud keskkonnaloa muutmise otsuse ja loa eelnõule puuduvad (DM-133050-31).

HMS § 40 lg 1 peab loa andja andma enne haldusakti väljastamist menetlusosalisele võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited. Keskkonnaamet küsis menetlusosaliselt 14.08.2026 kirjaga nr DM-133050-29 arvamust või vastuväiteid kaevandamisloa muutmise eelnõule kahe nädala jooksul kirja saatmisest.

Ettevõtte ei esitanud arvamust või vastuväiteid kaevandamisloa muutmise eelnõule ega pikendanud vastamise tähtaega.

Kuna kaevandamisloa otsuse ja loa eelnõud täiendati, ei olnud võimalik Paali liivakarjääri keskkonnaloa muutmise taotluse menetlust nr M-133050 lõpuni viia keskkonnaloa kehtivusaja jooksul. Seega Keskkonnaamet 01.09.2026 korraldusega DM-137530-1 pikendas Paali liivakarjääri keskkonnaloa nr L.MK/320812 kehtivusaega kuni 02.09.2027.

HMS § 40 lg 1 peab loa andja andma enne haldusakti väljastamist menetlusosalisele võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited. Keskkonnaamet küsis uuesti menetlusosaliselt 02.09.2026 kirjaga nr DM-133050-33 arvamust või vastuväiteid täiendatud kaevandamisloa muutmise otsuse ja loa eelnõule kahe nädala jooksul kirja saatmisest.

Ettevõtte ei esitanud arvamust või vastuväiteid kaevandamisloa muutmise eelnõule ega pikendanud vastamise tähtaega.

3. KAALUTLUSED

3.1. Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

KeHJS § 3 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju. KeHJS § 11 lõigete 3 ja 4 kohaselt on keskkonnamõju hindamine (*KMH*) kohustuslik KeHJS § 6 lõike 1 tegevuste korral, KeHJS § 6 lõikes 2 nimetatud tegevuste korral tuleb kaaluda KMH algatamist või algatamata jätmist, lisades otsusele KeHJS § 6 lõike 3 kohase eelhindamise tulemused. KeHJS § 6 lõike 1 kohaselt ei kuulu ettevõtte poolt taotletav tegevus olulise keskkonnamõjuga tegevuste loetelusse. Kavandatav tegevus kuulub KeHJS § 6 lõike 2 punktis 2 nimetatud tegevusvaldkonda, mille täpsustatud loetelu on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005. a määruses nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu” (*KMH määrus*).

KMH määruse § 1 lõike 1 ja § 3 punkti 4 kohaselt peab otsustaja andma eelhindangu selle kohta, kas pealmaakaevandamine kuni 25 hektari suurusel alal on eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga tegevus või mitte ning otsustama KMH algatamise või algatamata jätmise üle.

Keskkonnaamet on andnud eelhindangu eelnõu (KOTKAS 28.07.2026 kiri nr DM-133050-26), milles leiab, et kavandataval tegevusel puudub oluline keskkonnamõju, mistõttu KMH algatamine ei ole vajalik järgmistel põhjustel:

1. kavandatav tegevuskoht ei asu kaitstaval loodusobjektidel ega Natura 2000 võrgustiku alal ning kavandatava kaevandamisega ei mõjutata ebasoodsalt kaitstavaid loodusobjekte ega Natura 2000 võrgustiku alasid;
2. eelhindamise tulemusena selgus, et eeldatavalt ei ületata kaevandamisel piirmäärasid müra ja õhusaaste osas;
3. eelhindamise tulemusena selgus, et kaevandamine ei mõjuta väljakujunenud põhjavee režiimi, kuna kaevandamisel vett karjäärist välja ega sisse ei juhitata;
4. mäeeraldisel looduslik maastik kaevandamistööde käigus hävineb, kuid see on kvalitatiivselt hiljem taastatav maa-alal korrapäraseks.

Keskkonnaamet jättis 13.08.2026 dokumendiga nr DM-133050-27 „Paali liivakarjääri keskkonnaloa nr L.MK/320812 muutmise taotlusele keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise“ algatamata KMH Paali liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele. Kavandatava tegevuse keskkonnamõju eeldatavalt ei põhjusta keskkonnamõju vältimiseks või leevendamiseks tuuakse välja keskkonnaloa kõrvaltingimustena (vt p 3.4.).

3.2. Kaalutlused loa muutmisel

Taotluse lahendamisel ei ole loa andja seotud taotleja õiguslike seisukohtadega, vaid taotluse eesmärgiga - sellega, milliseks tegevuseks taotleja luba soovib. Tegevuse õiguslik

kvalifitseerimine haldusmenetluses on loa andja ülesanne (Riigikohtu lahend 3-3-1-74-14, p 13).

Keskkonnaluba antakse tähtajaliselt, kuna kaevandamisluba antakse kuni 30 aastaks välja arvatud liiva, kruusa, järvelubja, järve- ja meremuda kaevandamiseks, kus luba antakse kuni 15-ks aastaks (MaaPS § 60 lg 1 ja 2).

3.2.1. Maavara kaevandamine

Ettevõttel Osaühing AKRON on kehtiv keskkonnaluba nr L.MK/320812 (seaduses ka kui kaevandamisluba) maapõuest kaevandamiseks (MaaPS § 42 lg 1). MaaPS § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse kaevandamisloa andmise ja muutmise menetlusele HMS avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi. MaaPS § 1 lõike 4 järgi kohaldatakse maavara kaevandamise keskkonnaloa andmise ja muutmise menetlusele KeÜS 5. peatükki, arvestades MaaPS-i erisusi.

3.2.1.2. Nõuded maavara kaevandamisele

MaaPS § 49 lõike 1 kohaselt esitab taotleja kaevandamise keskkonnaloa saamiseks loa andjale taotluse. MaaPS § 48 kohaselt annab kaevandamise keskkonnaloa Keskkonnaamet.

MaaPS § 49 lõike 6 kohaselt saadab keskkonnaloa andja kaevandamise keskkonnaloa taotluse arvamuse saamiseks kavandatava kaevandamiskoha kohaliku omavalitsuse üksusele, kes esitab oma arvamuse kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse saamisest arvates. Kooskõlas MaaPS § 49 lõikega 6 edastas Keskkonnaamet Paali liivakarjääri keskkonnaloa muutmise taotluse 19.03.2026 kirjaga nr DM-133050-19 Kambja Vallavalitsusele arvamuse avaldamiseks. Kambja Vallavolikogu 20.05.2026 otsusega nr 28 nõustus Osaühing AKRON (registrikood 10520462) keskkonnaloa L.MK/320812 pikendamiseга Paali liivakarjääris tingimuslikult.

MaaPS § 50 lõike 6 kohaselt tuleb taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava, kui kaevandamise käigus tekib kaevandamisjätmeid, mida ladustatakse mäeeraldise teenindusmaal, mis ei ole jäätmeoidla jäätmeseaduse § 35² tähenduses. MaaPS § 50 lõike 3 kohaselt peab taotluse seletuskiri sisaldama andmeid kaevandamise käigus tekkivate kaevandamisjätmete kohta. Paali liivakarjääri keskkonnaloa muutmise taotluse seletuskirja kohaselt kaevandamisjätmeid ei teki, kaevandatud maa korrastatakse rohumaaks. Korrastamiseks mittevajalik katend võõrandatakse. Kaevandamise ajal on katendivallid efektiivsed müra- ja tolmutõkked.

Eelnevale tuginedes ei ole antavale keskkonnaloale jätmete eriosa lisamine vajalik. Juhul kui tegevuse käigus selgub, et kaevandamisjätmeid siiski tekib, on kohustus ka kaevandamise jättemekava esitada ning taotleda keskkonnaloale juurde jätmete eriosa.

KeÜS § 42 lõike 1 punkti 5 kohaselt peab keskkonnaloa taotluses märkima kavandatava tegevuse eesmärgi ja põhjenduse. Kavandatava tegevuse eesmärgiks on Paali liivakarjääris täiteliiva kaevandamine. Ettevõttel Osaühing AKRON on olemasolev keskkonnaluba L.MK/320812 (kehtivusaeg 02.09.2011- 02.09.2027). Käesoleva keskkonnaloa muutmise taotluse eesmärgiks on Paali liivakarjääri keskkonnaloa pikendamine 15 aasta võrra ning

keskkonnaloa andmete muutmist vastavalt taotlusele.

Kaevandamisloa kehtivusaega reguleerib maapõueseadus, mille § 60 kohaselt antakse kaevandamisluba kuni 30 aastaks. Keskkonnaluba nr L.MK/320812 on antud Keskkonnaameti Jõgeva-Tartu regiooni 01.09.2011 korraldusega nr JT 1-15/11/542. Seega on ettevõttele Osaühing AKRON kuuluv keskkonnaluba kehtinud 30 aastast 15 aastat, mistõttu on Keskkonnaametil võimalik käesoleva keskkonnaloa muutmise taotluse menetluse raames pikendada keskkonnaloa nr L.MK/320812 kehtivusaega 15 aasta võrra.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 10 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui kaevandamine on vastuolus riigi huviga. Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strategiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“. Vastavalt strateegilises dokumendis toodud eesmärkidele ja põhimõtetele tuleb maardlate kasutusse võtmisel eelistada juba avatud maardlate maksimaalset võimalikku kasutamist, mille kohta on piisavalt vajalikku informatsiooni nii keskkonnatingimuste kui ka kaevandamise tehnoloogiliste võimaluste kohta. Paali liivakarjäär asub kasutuses olevas maardlas, veel avamata mäeeraldisel, kus kehtib keskkonnaluba L.MK/320812. Keskkonnaamet on hinnanud esitatud taotluse materjale ja menetluse käigus kogutud andmeid ning leidnud, et teadaolevalt käesoleva loa andmisega ei minda vastuollu riigi huviga.

3.3. Loa muutmisest keeldumise aluste hindamine

Keskkonnaametile teadaolevalt ei esine loa muutmisest keeldumise aluseid (KeÜS § 52 lg 1 ja 2, MaaPS § 55).

- MaaPS § 55 lõike 2 punktides 1-9 ja lõike 3 punktides 2-3 toodud asjaolusid Paali liivakarjääri mäeeraldisel, mäeeraldisel teenindusmaa või nende asukohaga seoses ei esine, seega ei ole nimetatud punkte keeldumise alusena asjakohane käsitleda.
- tegevus vastab õigusaktidega sätestatud nõuetele (KeÜS § 52 lg 1 p 4, MaaPS § 55 lg 1).
- tegevusega ei kaasne keskkonnoahtu (KeÜS § 52 lg 1 p 6). Keskkonnaamet järeldas, et tegevusel puudub oluline keskkonnamõju 13.08.2026 dokumendiga nr DM-133050-27.
- tegevusega kaasnevate heidete lisandumisel ei ole keskkonna kvaliteedi piirväärtus ületatud (KeÜS § 52 lg 1 p 8, MaaPS § 55 lg 1).
- loa muutmisega ei minda vastuollu riigi huviga, mis on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strategiadokumendis "Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050" (MaaPS § 55 lg 2 p 10). Samuti ei tuvastatud vastuolusid teiste valdkondade eriseadustega. Eelhinnangus kui ka korralduses on nimetatud erinevaid aspekte, millele on vaja tähelepanu pöörata arvestades sotsiaalse keskkonna, looduskeskkonna, liigikaitse, julgeoleku ja kultuuri valdkonna seadustes väljendatud riigi huvi.
- kohaliku omavalitsuse üksus (Kambja Vallavalitsus) nõustus 20.05.2026 otsusega nr 28 tingimuslikult Paali liivakarjääri keskkonnaloa muutmisega mäeeraldisel kaevandamiseks (MaaPS § 55 lg 2 p 11).
- tehtavad tööd ei mõjuta oluliselt ebasoodsalt kaitstavat loodusobjekti (MaaPS § 55 lg 2 p 12). KMH eelhinnangu järeldus oli, et Paali liivakarjääri tegevusega ei kaasne olulist keskkonnamõju.
- taotleja ei ole karistusregistrisse kantud kaevandamise ega kaevandamisjäätmete käitlemise

3.3.1. Kinnistu kasutusõigus

Taotletav mäeeraldis ja teenindusmaa asuvad Tartu maakonnas, Kambja vallas, Paali külas Osäühingule AKRON kuuluval kinnistul Peetri karjäär (tunnus: 28203:006:0254; pindala: 96881,0 m²; sihtotstarve: mäetööstusmaa 100%).

3.4. Kõrvaltingimuste seadmine

Haldusorgan võib anda haldusakti kõrvaltingimusega, milleks muu hulgas on haldusakti hilisema muutmise, kehtetuks tunnistamise või kõrvaltingimuse kehtestamise võimaluse jätmine (HMS § 53 lg 1 p 4). Haldusakti kõrvaltingimuse võib määrata siis, kui haldusakti andmine tuleb otsustada halduse kaalutusõiguse alusel (HMS § 53 lg 2 p 3). Keskkonnaluba on haldusaktiks, mille muutmise või mitte muutmise ning mille kehtivuse otsustab loa andja kaalutusõiguse alusel.

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad määrab haldusorgan kaalutusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutusõigust tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). MaaPS § 56 lõike 1 punkti 9 kohaselt märgitakse kaevandamisloale meetmed, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest tuleneva keskkonnahäiringu vähendamiseks. Keskkonnaloaga reguleeritakse mäeeraldisel ja mäeeraldise teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmed otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõjudele. Kõrvaltingimused sätestatakse keskkonnaloa eriosades vastavalt asjakohasusele.

3.4.1. Paali liivakarjääri kehtiva kaevandamisloa kõrvaltingimused

1. Seadmete või masinate tankimine ja remont võib toimuda selleks ettenähtud teenindusplatsil.
2. Kaevandamisega rikutud maa tuleb korrastada korrastamisprojekti alusel. Korrastamisprojekt koostatakse lähtudes Keskkonnaameti poolt esitatud korrastamistingimustest. Korrastamisega tuleb alustada kas kaks aastat enne kaevandamise loa kehtivuse lõppu või kui jääkvaru suuruseks on jäänud 90 tuh.m³.
3. Katastriüksuse 28203:006:0254 karjäärialuse maa sihtotstarbe liigiks peab olema määratud ka mäetööstusmaa. Sihtotstarbe liigi lisamise korraldab loa omanik.
4. Allpool põhjavee taset asuvat maavaravaru mitte kaevandada enne ülevalpool põhjavee taset asuva maavaravaru ammendamist.
5. Kogu kaevandamisperioodi jooksul korraldada regulaarne ümbruskonna kaevude seire 1 kord aastas järgmistel kinnistutel:

Ede-Laksi kinnistu (katastritunnus 28203:006:0596)

Peetri kinnistu (katastritunnus 28203:006:0253)

Matsi kinnistu (katastritunnus 28203:006:0545)

Keerdo kinnistu (katastritunnus 28203:006:0190)

Karu kinnistu (katastritunnus 28203:006:0002)
Mäe-Paali kinnistu (katastritunnus 28203:006:0431)
Alla-Paali kinnistu (katastritunnus 28203:006:0088)
Paali kinnistu (katastritunnus 28203:006:0045)

6. Kaevandamise ajal kaevudes vee tagamise kohustus lasub kaevandajal.
7. Kaevandama ei tohi hakata enne väljaveotee asukoha ja maanteega ristumiskoha valiku detailplaneeringu kehtestamist.

Kõrvaltingimused 1, 5 ja 7 on asjakohased ja kantakse ka muudetavale kaevandamisloale.

Kõrvaltingimus 2 on seadusest tulenev ja kaevandamisloale ei kanta.

Kõrvaltingimus 3 on täidetud ja ei kanta kaevandamisloale.

Kõrvaltingimus 4 sõnastatakse järgnevalt:

Enne kaevandamise algust tuleb lahendada kaevandustegevuseks kasutatavate teede rajamine, rekonstrueerimine ja kasutusõigus.

Kõrvaltingimus 6 sõnastatakse järgnevalt:

Juhul kui kaevus alaneb veetase tarbimist mittevõimaldavale tasemele või vee kvaliteet halveneb, tuleb loa omanikul viivitamatult tellida täiendav eksperthinnang, milles tuleb selgitada, kas veetaseme või kvaliteedi muutus võib olla kaevandamisest tingitud. Eksperthinnangu koostaja peab omama hüdrogeoloogiliste tööde tegevusluba. Juhul kui eksperthinnangust selgub, et veetase või kvaliteet on muutunud kaevandamise tõttu, tuleb loa omajal tagada kinnistu ajutine veevarustus (näiteks tsitsern või veepaagid) nii ruttu kui võimalik, kuid mitte hiljem kui kolme (3) kalendripäeva jooksul. Ajutine lahendus tuleb tagada uue püsiva lahenduse leidmiseni. Uus püsiv lahendus (kaevu süvendamine või uus puurkaev) tuleb tagada esimesel võimalusel, kuid mitte hiljem kui 60 kalendripäeva jooksul. Veevarustuse lahendus peab olema püsiv ning samaväärne või parem varasemast veevarustusest.

3.4.2. Kohaliku omavalitsuse üksuse esitatud tingimused

Kambja Vallavolikogu 20.05.2026 otsusega nr 28 otsustas nõustuda Osäühing AKRON (registrikood 10520462) keskkonnaloa L.MK/320812 pikendamisega Paali liivakarjääris järgmistel tingimustel:

1. Karjääri väljaveotee asukoht ja riigimaanteega ristumiskoht kooskõlastada Kambja Vallavalitsuse ja Transpordiametiga;
2. Enne kaevandamise algust tuleb lahendada kaevandustegevuseks kasutatavate teede rajamine, rekonstrueerimine ja kasutusõigus;
3. Kaevandustegevuseks kasutatavad juurdepääsuteed tuleb välja ehitada ja/või rekonstrueerida raskeveokite kandevõimele ja liikluskoormusele vastavaks enne kaevandamise algust;
4. Keskkonnaloa saamisel tuleb loa omajal korraldada ümbruskonna kaevude inventuur (kaevu asukoht, seisukord, sügavus, veetase) ja teostada veekvaliteedi ja -taseme seiret

vähemalt üks kord aastas madalvee perioodil (juuli-september) järgmistel kinnistutel:

- 4.1. Paikmäe (kü tunnus 28203:006:0047),
- 4.2. Peetri (kü tunnus 28301:001:0426),
- 4.3. Einalo (kü tunnus 28201:001:0286),
- 4.4. Männiku (kü tunnus 28203:006:0607),
- 4.5. Väike-Paali (kü tunnus 28203:006:0266),
- 4.6. Laksi (kü tunnus 28301:001:1276),
- 4.7. Mäe-Paali (kü tunnus 28301:001:2150),
- 4.8. Mäepealse (kü tunnus 28203:006:0283);

5. Juhul kui kaevus alaneb veetase tarbimist mittevõimaldavale tasemele või vee kvaliteet halveneb, tuleb loa omanikul viivitamatult tellida täiendav eksperthinnang, milles tuleb selgitada, kas veetaseme või kvaliteedi muutus võib olla kaevandamisest tingitud. Eksperthinnangu koostaja peab omama hüdrogeoloogiliste tööde tegevusluba. Juhul kui eksperthinnangust selgub, et veetase või kvaliteet on muutunud kaevandamise tõttu, tuleb loa omajal tagada kinnistu ajutine veevarustus (näiteks tsitsern või veepaagid) nii ruttu kui võimalik, kuid mitte hiljem kui kolme (3) kalendripäeva jooksul. Ajutine lahendus tuleb tagada uue püsiva lahenduse leidmiseni. Uus püsiv lahendus (kaevu süvendamine või uus puurkaev) tuleb tagada esimesel võimalusel, kuid mitte hiljem kui 60 kalendripäeva jooksul. Veevarustuse lahendus peab olema püsiv ning samaväärne või parem varasemast veevarustusest.

6. Paali liivakarjääri lubatud tööaeg on E-R kell 8.00-17.00. Nädalavahetustel ja riiklikel pühadel on kaevandamine ja väljavedu keelatud.

Keskkonnaamet 26.05.2026 kirjaga DM-133050-24 küsis taotleja arvamust Kambja Vallavolikogu esitatud tingimustele.

Osahing AKRON 01.06.2026 kirjaga esitas oma seisukoha ja ettepanekud Kambja Vallavolikogu esitatud tingimustele.

Taotleja palus kaaluda järgmisi asjaolusid ning sõnastada loa kõrval-tingimused järgmiselt:

4. *Kaevude inventuur ja esimene veeseire (lähtetaseme fikseerimine) tuleb teostada pärast väljaveotee kasutusõiguse seadustamist ning vähemalt 3 kuni 6 kuud enne tegeliku kaevandustegevuse algust (kaevandamise alustamise teatise esitamist). Tegevuseta perioodil seirekohustus puudub.*

Piiritleda iga-aastane seirekohustus (madalvee perioodil juulist septembrini) üksnes kaevude veetaseme mõõtmisega (mis fikseeritakse kohapeal) ning vee organoleptiliste omaduste (maitse, lõhn, värvus, hägusus) visuaalse ja sensoorse hindamisega.

KOV esitatud kõrvaltingimused 1, 2, 3, 5 ja 6 on asjakohased ja kantakse ka muudetavale kaevandamisloale.

Kõrvaltingimus 4 sõnastatakse järgnevalt:

Keskkonnaloa saamisel tuleb loa omajal korraldada allpool olevate kaevude inventuur (kaevu

asukoht, seisukord, sügavus, veetase). Teostada pärast väljaveotee kasutusõiguse seadustamist ning vähemalt 3 kuni 6 kuud enne tegeliku kaevandamistegevuse algust (kaevandamise alustamise teatise esitamist vallavalitsusele) veekvaliteedi ja -taseme seiret vähemalt üks kord aastas madalvee perioodil (juuli-september) järgmistel kinnistutel:

1. *Paikmäe (kü tunnus 28203:006:0047),*
2. *Peetri (kü tunnus 28301:001:0426),*
3. *Einalo (kü tunnus 28201:001:0286),*
4. *Männiku (kü tunnus 28203:006:0607),*
5. *Väike-Paali (kü tunnus 28203:006:0266),*
6. *Laksi (kü tunnus 28301:001:1276),*
7. *Mäe-Paali (kü tunnus 28301:001:2150),*
8. *Mäepealse (kü tunnus 28203:006:0283).*

3.4.3. KMH eelhindangus esitatud keskkonnameetmed

Keskkonnaamet on kavandatava tegevuse kohta andnud keskkonnamõjude eelhindangu ning otsustanud 13.08.2026 kirjaga nr DM- 133050-27 Paali liivakarjääri keskkonnaloa muutmise taotlusele jätta KMH algatamata. Eelhindangus analüüsiti karjääri tööga kaasnevate keskkonnahäiringute võimalikku teket ja levimist ning intensiivsust. Eelhindangu lõppjärelendusena leiti, et kavandataval tegevusel puudub oluline negatiivne keskkonnamõju. Kavandatava tegevuse mõjualana käsitleti Paali liivakarjääri mäeeraldise teenindusmaad ning ca 250-300 m ümber selle, kuna nii kaugele võib teoreetiliselt ulatuda müra või tahkete osakeste häiring.

Keskkonnahäiringute vältimiseks ja leevendamiseks esitati eelhindangus järgmised keskkonnameetmed, millega tuleb loa muutmisel arvestada:

1. Kaevandamise ja vedude perioodil tuleb kuival ajal, kui ööpäeva keskmine välistemperatuur on üle +5°C niisutada sõelutavat tooret, karjäärisiseseid teid ning platse.
2. Karjääris tohib töötada tööpäevadel kella 8.00-17.00-ni. Puhkepäevadel, riigipühadel ja pärast tööpäeva lõppu on kaevandamine keelatud;
3. Mäeeraldise teenindusmaale tuleb Paikmäe ja Väike-Paali kinnistute suunal müratõkkeks ladustada katendivallid (vähemalt 3 m kõrgused), mis peavad olema silutud ning korrapäraselt hooldatud.

3.4.4. Keskkonnaloale kantavad kõrvaltingimused

Keskkonnaloaga reguleeritakse mäeeraldisel ja mäeeraldise teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmed otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõjudele.

Eeltoodu alusel lisatakse antavale keskkonnaloale järgmised asjakohased kõrvaltingimused:

1. Seadmete või masinate tankimine ja remont võib toimuda selleks ettenähtud teenindusplatsil;
2. Kaevandamise ja vedude perioodil tuleb kuival ajal, kui ööpäeva keskmine välistemperatuur on üle +5°C niisutada sõelutavat tooret, karjäärisiseseid teid ning platse.
3. Karjääris tohib töötada tööpäevadel kella 8.00-17.00-ni. Puhkepäevadel, riigipühadel ja pärast tööpäeva lõppu on kaevandamine keelatud;

4. Mäeeraldise teenindusmaale tuleb Paikmäe ja Väike-Paali kinnistute suunal müratõkkeks ladustada katendivallid (vähemalt 3 m kõrgused), mis peavad olema silutud ning korrapäraselt hooldatud;
5. Allpool põhjavee taset asuvat maavaravaru mitte kaevandada enne ülevalpool põhjavee taset asuva maavaravaru ammendamist;
6. Keskkonnaloa saamisel tuleb loa omajal korraldada allpool olevate kaevude inventuur (kaevu asukoht, seisukord, sügavus, veetase). Teostada pärast väljaveotee kasutusõiguse seadustamist ning vähemalt 3 kuni 6 kuud enne tegeliku kaevandamistegevuse algust (kaevandamise alustamise teatise esitamist vallavalitsusele) veekvaliteedi ja -taseme seiret vähemalt üks kord aastas madalvee perioodil (juuli-september) järgmistel kinnistutel:

Paikmäe (kü tunnus 28203:006:0047),
Peetri (kü tunnus 28301:001:0426),
Einalo (kü tunnus 28201:001:0286),
Männiku (kü tunnus 28203:006:0607),
Väike-Paali (kü tunnus 28203:006:0266),
Laksi (kü tunnus 28301:001:1276),
Mäe-Paali (kü tunnus 28301:001:2150),
Mäepealse (kü tunnus 28203:006:0283)

7. Juhul kui kaevus alaneb veetase tarbimist mittevõimaldavale tasemele või vee kvaliteet halveneb, tuleb loa omanikul viivitamatult tellida täiendav eksperthinnang, milles tuleb selgitada, kas veetaseme või kvaliteedi muutus võib olla kaevandamisest tingitud. Eksperthinnangu koostaja peab omama hüdrogeoloogiliste tööde tegevusluba. Juhul kui eksperthinnangust selgub, et veetase või kvaliteet on muutunud kaevandamise tõttu, tuleb loa omajal tagada kinnistu ajutine veevarustus (näiteks tsitsern või veepaagid) nii ruttu kui võimalik, kuid mitte hiljem kui kolme (3) kalendripäeva jooksul. Ajutine lahendus tuleb tagada uue püsiva lahenduse leidmiseni. Uus püsiv lahendus (kaevu süvendamine või uus puurkaev) tuleb tagada esimesel võimalusel, kuid mitte hiljem kui 60 kalendripäeva jooksul. Veevarustuse lahendus peab olema püsiv ning samaväärne või parem varasemast veevarustusest;
8. Karjääri väljaveotee asukoht ja riigimaanteega ristumiskoht kooskõlastada Kambja Vallavalitsuse ja Transpordiametiga;
9. Enne kaevandamise algust tuleb lahendada kaevandustegevuseks kasutatavate teede rajamine, rekonstrueerimine ja kasutusõigus;
10. Kaevandustegevuseks kasutatavad juurdepääsuteed tuleb välja ehitada ja/või rekonstrueerida raskeveokite kandevõimele ja liikluskoormusele vastavaks enne kaevandamise algust;
11. Kaevandamistegevuse käigus tuleb tagada maaparandussüsteemi ehitise Raanitsa (maaparandussüsteemi/ehitise kood 2104540010030/002) toimivus ning säilitada selle kuivendusfunktsioon kogu kaevandamistegevuse vältel. Kaevandamine ei tohi takistada ega kahjustada Liivaaugu (katastritunnus 28201:001:0287) maaüksust teenindava drenaažitorustiku toimimist. Mäeeraldise teenindusmaale suubuvate drenide väljalasud tuleb vajaduse korral ümber või välja ehitada viisil, mis tagab maaparandussüsteemi katkematu toimimise. Juhul kui kaevandamistegevuse tagajärjel maaparandussüsteem või selle osad kahjustuvad või nende toimivus väheneb, tuleb loa omajal need omal kulul taastada või rekonstrueerida vastavalt toimivusele eelnenud olukorrale.

3.5. Avalikustamise käigus esitatud ettepanekute ja vastuväidete kaalumine

Keskkonnaloa nr L.MK/320812 muutmise taotluse avalikustamise käigus teatas Transpordiamet 24.03.2026 kirjaga nr 7.1-7/26/4701-2, et rajatava maavara väljaveotee asukoht on riigitee 2 km 198,7-199,1.

Väljaveotee kasutamine eeldab Paalimäe tee ristmiku ümber ehitamist koos riigitee osa ümber ehitamisega. Transpordiamet annab teada, et on sõlminud Akron OÜ-ga ristumiskoha projekteerimise-ehitamise koostöölepingu nr 7.1-1/25/11409-3. Lepingu objektiks on ristumiskoha projekteerimise, ehitamise, omanikujärelevalve ja auditeerimiste tellimiste korraldamine, maade omandamine ning eeltoodud tegevuste rahastamine.

Transpordiamet nõustus Paali liivakarjääri keskkonnaloa taotlusega tingimusel, et keskkonnaluba väljastatakse peale maavara väljaveotee nõuetekohast rajamist ja üleandmist Transpordiametile.

Kahjuks puudub Keskkonnaametil seaduslik alus loa kõrvaltingimuse seadmiseks väljaspoole mäeeraldist ja selle teenindusmaad. Kaevandamisluba on tähtajaline ja selle algust ei saa määrata peale vastava tingimuse täitmise algusest. Seega ei saa Keskkonnaamet seada kaevandamisloa kõrvaltingimuseks Transpordiameti esitatud tingimust, küll aga ei saa loa omaja alustada kaevandamistööde alustamist ilma väljaveotee ehitamist.

Keskkonnaloa nr L.MK/320812 muutmise otsuse ja loa eelnõude avalikustamise käigus Maa- ja Ruumiamet 24.08.2026 kirjaga nr 6.2-2/27647 teatas, et tulenevalt asjaolust, et mäeeraldise alal asuvad drenid ja kollektorid, milledest sõltub naaberkinnistute drenaažisüsteemi toimimine, peab Maa- ja Ruumiameti maaparanduse osakond asjakohaseks lisada keskkonnaloa kõrvaltingimuseks maaparandussüsteemide toimivuse tagamise eesmärgil järgmises sõnastuses esitatu:

- Kaevandamistegevuse käigus tuleb tagada maaparandussüsteemi ehitise Raanitsa (maaparandussüsteemi/ehitise kood 2104540010030/002) toimivus ning säilitada selle kuivendusfunktsioon kogu kaevandamistegevuse vältel. Kaevandamine ei tohi takistada ega kahjustada Liivaugu (katastritunnus 28201:001:0287) maaüksust teenindava drenaažitorustiku toimimist. Mäeeraldise teenindusmaale suubuvate drenide väljalasud tuleb vajaduse korral ümber või välja ehitada viisil, mis tagab maaparandussüsteemi katkematu toimimise. Juhul kui kaevandamistegevuse tagajärjel maaparandussüsteem või selle osad kahjustuvad või nende toimivus väheneb, tuleb loa omajal need omal kulul taastada või rekonstrueerida vastavalt toimivusele eelnenud olukorrale.

Keskkonnaamet peab antud kõrvaltingimust asjakohaseks ja lisab selle kaevandamisloa kõrvaltingimuseks.

3.6. Otsekohalduvad nõuded

Keskkonnaloaga kaasnevad käitajal õigusaktidest tulenevad õigused ja kohustused. Ettevõtte peab järgima AÕKS, JäätS, VeeS, MaaPS ja nende alamaktides kajastatud nõudeid ning

kohustusi. Keskkonnaamet on seisukohal, et õigusaktidest tulenevaid otsekohalduvaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda keskkonnaloale. Olulisemad keskkonnavalused kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis „Keskkonnakaitse loa omaja meelepea“. Kohustused on leitavad Keskkonnaameti kodulehe aadressilt: <https://www.keskkonnaamet.ee/et/eesmargid-tegevused/keskkonnakaitse-loa-omaja-meelespea>.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Siret Punnisk

juhataja

maapõuebüroo

Lisad:

1. Keskkonnaluba
2. Paali mäeeraldise plaan
3. Paali geoloogilised läbilõiked
4. Paali korrastatud maa plaan

Teadmiseks: AHTI AREND, ANNE EINALO, Eesti Geoloogiateenistus, JAANUS OTT, Kambja Vallavalitsus, KÄTLIN TEDREMA, Maa- ja Ruumiamet, MEELIS TEDREMA, Peeter Tuul, Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet, Transpordiamet

Aare Mark

vanemspetsialist

maapõuebüroo